

Preferencia-homogén értékfüggvény a kilátáselméletben

Makó Zoltán és Salamon Júlia

Sapientia-Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Csíkszeredai Kar, Gazdaságtudományi Tanszék
makozoltan@uni.sapientia.ro, salamonjulia@uni.sapientia.ro

A kilátáselmélet számos alkalmazása a kockázatkezelésben és a többkritériumos döntéshozatalban implicit módon feltételezi, hogy a döntéshozók értékfüggvényei preferencia-homogének és referenciaértékük nulla.

Az előadás keretében a preferencia-homogenitás fogalmát kiterjesztjük arra az esetre, amikor a referenciaérték nem nulla. Bizonyítjuk, hogy egy preferencia-homogén, referenciafüggő értékfüggvény kifejezhető egy kétváltozós, pozitív homogén függvény valamint egy pozitív értékű egyváltozós függvény szorzataként úgy a nyereségekre, mint a veszteségekre vonatkozóan. Meghatározzuk a preferencia-homogén értékfüggvény rugalmasságának általános képletét is.

Megmutatjuk, hogy egy kétváltozós preferencia-homogén értékfüggvény kielégíti a Markowitz-követelményeket, ha a referenciaérték döntésről döntésre változik, nyereséges kilátások esetén kis pozitív szám, veszteséges kilátások esetén pedig kis negatív szám.

Alkalmazásként bemutatunk egy olyan preferencia-homogén többkritériumú döntési modellt, amely a kumulatív kilátáselméleten alapul.

Hivatkozások

- [1] Tversky, A., D. Kahneman (1992) Advances in Prospect Theory: Cumulative Representation of Uncertainty. *Journal of Risk and Uncertainty*, 5: 297–323. DOI: <https://doi.org/10.1007/BF00122574>
- [2] Nowaihi, A., I. Bradley, S. Dhami (2008) A note on the utility function under prospect theory. *Economics Letters*, 99: 337–339. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.econlet.2007.08.004>
- [3] Wakker, P. (2010) Prospect theory: For risk and ambiguity. Cambridge University Press. DOI: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511779329>